

MEMÒRIA 2025

Servei d'Arxiu i Documentació Municipal

Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona (AHCT)
Arxiu Administratiu i Gestió Documental (AAGD)
Biblioteca Hemeroteca Municipal de Tarragona (BHMT)
Centre d'Imatges de Tarragona (CIT)
Memòria Democràtica

Tarragona, març 2026

1.	Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona, Centre d'Imatges de Tarragona i Biblioteca Hemeroteca Municipal	3
1.1.	Gestió del patrimoni documental	3
1.1.1.	Ingressos de nous fons i documents	3
1.1.2.	Instruments de descripció realitzats i actualitzats durant l'any 2025	3
1.1.3.	Conservació, preservació i reproducció del patrimoni documental.....	3
1.1.4.	Convenis	4
1.2.	Serveis de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona, de la Biblioteca Hemeroteca i Centre d'Imatges de Tarragona.....	4
1.2.1.	Servei de consulta	4
1.2.2.	Servei de Referència i Assessorament (SIR).....	4
1.2.3.	Servei de Recerca i Cessió d'Imatges	5
1.3.	Activitats de difusió i projecció exterior.....	6
1.3.1.	Web i xarxes socials	6
1.3.2.	Visites guiades	6
1.3.3.	Exposicions	7
1.3.4.	Publicacions.....	8
1.3.5.	Documentals i audiovisuals	8
1.3.6.	Coordinació programes conjunts i col·laboracions	8
1.3.7.	Difusió en mitjans de comunicació.....	8
1.4.	Memòria històrica i democràtica	8
1.5.	Projectes en col·laboració	19
1.6.	Altres activitats.....	20
2.	Arxiu Administratiu i Gestió Documental (AAGD)	21
2.1.	Arxius de Gestió	21
2.2.	Gestió dels aplicatius del Servei d'Arxiu i Documentació Municipal	21
2.3.	Servei de préstec i consulta interna	21
2.4.	Transferències documentals	21
2.5.	Calendari de conservació i accés de la documentació municipal	21
2.6.	Avaluació i eliminació de documents	22
2.7.	Gestió de la documentació als dipòsits	22
2.8.	Gestió documental electrònica	22
2.9.	Portal de transparència.....	23
2.10.	Cursos i seminaris	23
2.11.	Altres	23
3.	Valoració	24

1. Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona, Centre d'Imatges de Tarragona i Biblioteca Hemeroteca Municipal

1.1. Gestió del patrimoni documental

1.1.1. *Ingressos de nous fons i documents*

En el transcurs de l'any 2025, les seccions de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona, el Centre d'Imatges de Tarragona i la Biblioteca Hemeroteca Municipal han ingressat els fons, col·leccions i documents següents:

- Fons de l'Esbart Santa Tecla (1972-2020) amb 38 unitats d'instal·lació.
- Col·lecció fotogràfica de Jordi Pey (1999-2001) amb 1.064 tires de negatiu.
- Col·lecció fotogràfica de Josep Saperas (1970-1980) amb 138 fotografies i 256 diapositives.
- Col·lecció de Rafel Vidal Ragazzon (1912-1976):
 - La Veu de Tarragona (1913-1921).
 - 2 àlbums de fotografies del Govern Civil de Tarragona (1975-1976)
 - 2 àlbums amb retalls de premsa (1968-1976).
 - Veinte años de paz en el movimiento nacional bajo el mando de Franco. Provincia de Tarragona. Tarragona 1959.
 - Col·lecció de cartells del Teatre Principal (1912-1920) i de la Plaça de Toros (anys 50).
- 124 monografies.

1.1.2. *Instruments de descripció realitzats i actualitzats durant l'any 2025*

- **Catàleg de la sèrie d'Actuacions Urbanístiques (1827-2003)**
Continuació de la descripció, classificació i catalogació, amb 65.615 registres.
- **Catàleg de la sèrie d'Obertures d'Establiments (1857-2003)**
Continuació de la descripció, classificació i catalogació, amb 40.406 registres.
- **Catàleg del fons d'imatges (1870-2011)**
Continuació del programa de treball amb la descripció, classificació i inventari amb el resultat de 35.745 registres que identifiquen prop de 143.765 fotografies.
- **Catàleg del fons fotogràfic Chinchilla (1917-2000)**
Descripció de 23.270 registres que descriuen unes 71.334 fotografies.
- **Catàleg del fons fotogràfic Vallvé (1920-1990)**
Descripció de 14.679 registres que descriuen 37.082 fotografies.
- **Catàleg del fons Sònia Rimbau**
Neteja de negatiu i descripció de 1.098 fotografies.
- Biblioteca Hemeroteca s'han introduït 1.322 registres nous a la base de dades dels quals:
 - 101 llibres, separates i opuscles.
 - 200 cartells.
 - 983 articles.
 - 38 altres.

1.1.3. *Conservació, preservació i reproducció del patrimoni documental*

Documentació total i increment de l'any 2025

Documentació a 31.12.2024 14.855 metres lineals

Increment registrat l'any 20251.538 metres lineals

Documentació a 31.12.2025 16.393 metres lineals

Durant l'any 2025, s'ha continuat amb el programa de treball per a la digitalització de documentació amb l'objectiu doble d'assegurar la seva conservació i de facilitar la seva consulta o difusió:

- Actes del Consell Plenari, premsa i imatges: 11.260

1.1.4. *Convenis*

- Donació de Rafel Vidal Ragazon: quatre volums enquadernats de La Veu de Tarragona (1913-1921); 2 àlbums de fotografies del Govern Civil de Tarragona (1975-1976); 2 àlbums amb retalls de premsa: gener – desembre 1968 i març 1971 – gener 1976; Veinte años de paz en el movimiento nacional bajo el mando de Franco, Provincia de Tarragona, Tarragona 1959; i col·lecció de cartells del Teatre Principal entre 1912 i 1920 i 5 de la Plaça de Toros anys 50.
- Conveni de cessió del fons Esbart Santa Tecla.
- Conveni de cessió col·lecció Josep Saperas.

1.2. Serveis de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona, de la Biblioteca Hemeroteca i Centre d'Imatges de Tarragona

1.2.1. *Servei de consulta*

El servei de consulta que integra les sol·licituds a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona, l'Arxiu Administratiu, la Biblioteca Hemeroteca Municipal i el Centre d'Imatges de Tarragona:

	INVESTIGACIÓ SALA	NÚM. DOCS.	CORREU ORDINARI	CORREU ELECTRÒNIC	USUARIS/ÀRIES SALA	TELÈFON
DONES	261		-	255	49	51
HOMES	586		-	342	211	44
TOTAL	1.183	3.299	-	597	260	95

Usuaris/àries totals: 1.799

Web:

- Usuaris/àries: **169.711**
- Visualitzacions: **213.863**

1.2.2. *Servei de Referència i Assessorament (SIR)*

L'Arxiu facilita a tots els/les usuaris/àries el **Servei d'Informació i Referència (SIR)**. Aquest servei ofereix informació general i assessorament especialitzat sobre qualsevol tema, la informació del qual es pugui localitzar en els fons documentals, bibliogràfics i hemerogràfics custodiats a L'Arxiu. També, si s'escau, proporciona informació de referència sobre altres centres d'arxiu i fons documentals. Aquest servei es materialitza a través del formulari de sol·licitud que es troba al web de L'Arxiu i de l'Ajuntament de Tarragona, també es pot omplir presencialment a L'Arxiu o bé demanar-lo per correu electrònic o per correu postal.

Informes totals: 16

1.2.3. Servei de Recerca i Cessió d'Imatges

En total, durant l'any 2025, el Centre d'Imatges de Tarragona, ha atès **227** sol·licituds amb recerca, selecció i cessió de **261** fotografies i **1** audiovisual per a:

- Número 15 de la revista de turisme cultural Rutes de Constantí, editada per l'Ajuntament de Constantí.
- Il·lustrar la notícia de la demolició de la plataforma de formigó de la platja del Miracle.
- Il·lustrar el reportatge de TAC12 sobre el llibre Teatre Tarragona. Cent anys de somnis.
- El Museu d'Història per la visita guiada *Un passeig modernista per gaudir*.
- Imatges de recurs per un vídeo sobre Ca l'Ardiaca elaborat per TV3.
- Colecció Banco Santander, *El universo inanimado de Gutiérrez Solana*. Editada per Fundació Banco Santander.
- Imatge de recurs que acompanyen una entrevista a Joaquim Nolla amb motiu de la celebració del dia dels Valors Republicans.
- Exposició sobre el circ romà, pels actes de commemoració dels 25 anys de la declaració del conjunt arqueològic de Tàrraco com a Patrimoni Mundial per la UNESCO.
- Publicació a la pàgina web <https://docomomoiberico.com/>. En l'espai catàleg d'edificis.
- Imatges cedides per l'exposició *Joaquim Gatell i Folch* del Centre d'Estudis d'Altafulla. Gener – abril 2026.
- Jornada i exposició: *Altres formes de religiositat. Rituals populars a Catalunya*. Organitza GREMHER (Grup de Recerca en Místiques i Heterodòxies Religioses).
- Biografia Carme Flexas, títol per definir. Edicions i Creacions La Musca, SCP. L'espluga de Francolí, 2026. Projectió de les imatges a l'acte d'homenatge.
- Exposició fotogràfica "40 anys àliga de Tarragona", es durà a terme durant el setembre de 2025 a l'antic ajuntament de la ciutat. Organitza àliga de Tarragona.
- Realització de calendaris, OPIs i plafons i una culera de bus per a la realització de la campanya del peix.
- Exposició "Visca el rei 1a visita de rei Alfonso XIII a la Tarragona del 1904" els dies 7, 8 i 9 de novembre als Pallaresos. Pendent confirmar dates del trasllat de l'exposició a Tarragona.
- Agenda digital de l'Ajuntament de Tarragona, dins de l'acte de Santa Tecla: "Rebuda institucional als alcaldes de les ciutats pacte d'amistat Chartreuse".
- TN comarques del 24/09/2025. Reportatge sobre la baixada dels pilars a Tarragona.
- Publicació: Una cruïlla decisiva. Pere de Cardona, Vila-seca i el Camp de Tarragona al segle XVI, de Joan Maria Pujals. Barcelona. Viena Edicions. Novembre de 2025.
- Revista La Ciutat (número 61/novembre) i article laciutat.cat el 30 de novembre. Tarragona.
- Universidad de Extremadura, 2026.
- Serrallo, memòries salades de Josep Ramon Tules que editarà el Servei de Publicacions del Port de Tarragona l'abril de 2026.

La Biblioteca Hemeroteca Municipal ha cedit documentació i imatges per a:

- Diari de Tarragona: diverses imatges per l'article sobre l'origen del turisme.
- Revista Catalana de Musicologia: imatge de la portada del llibre *Memoria gloriosa y descripción festiva... 1775...*
- Llibre *Disciplina de genero en la promoció turística de Barcelona: imágenes del cuerpo femenino en la revista Barcelona atracción (1912-1936)*: cartell de l'hotel París.
- Exposició "I després de Franco, què?", organitzada per l'Ajuntament de Barcelona que es feu a la presó Model de Barcelona: portada del Diario Español, 20 de novembre de 1975.
- Reportatge del Diari de Tarragona del 31/08/2025: El pasado del turismo en Tarragona: Motor económico y creador de identidad.
- Cartell de l'hotel París pel llibre *Disciplinas de genero en la promoció turística de Barcelona: imágenes del cuerpo femenino en la revista Barcelona atracción (1912-1936)*.

1.3. Activitats de difusió i projecció exterior

1.3.1. Web i xarxes socials

WEB de L'Arxiu: <https://www.tarragona.cat/patrimoni/arxiu-municipal>

Entre altres continguts, permeten l'accés directe a més de 150.000 documents digitalitzats: Llibre d'Acords Municipals (1800-1900), Fons de la Junta del Corregiment (1808-1820), Registre Civil Municipal (1835-1870) i Estudi General de Tarragona (1572-1624), Arxiu de Plànols i Premsa Digitalitzada (segles XIX-XX).

També s'accedeix via web a més de 33.500 fotografies del fons fotogràfic municipal i a diversos audiovisuals. I a les seccions Passejades amb història i Publicacions amb història.

Durant l'any 2025, s'han publicat 16 notícies al web de L'Arxiu.

Youtube: <https://www.youtube.com/@TGNcultura/playlists>

Llista de 31 audiovisuals de les diferents seccions de L'Arxiu.

Xarxes socials

#La finestra de l'Arxiu, secció setmanal a TGN Cultura, amb 54 post.

#Tinta d'Història, nova secció del Museu d'Història. Col·laboració mensual, amb 4 post.

1.3.2. Visites guiades

Visites guiades a L'Arxiu:

- 11 de febrer: visita de l'alumnat de l'Escola Joan XXIII Bonavista. Tema: visita de les instal·lacions de L'Arxiu – Arxiu Administratiu. (29 assistents).
- 20 de març: visita de l'alumnat de la Royal Escola de Formació. Tema: visita de les instal·lacions de L'Arxiu – Biblioteca Hemeroteca. (15 assistents).
- 26 de març: visita de l'alumnat d'Història, Història de l'art i Arqueologia de la URV. Tema: visita de les instal·lacions de L'Arxiu. (25 assistents).
- 7 de maig: visita de l'alumnat del Col·legi El Serrallo. Tema: visita de les instal·lacions de L'Arxiu – Biblioteca Hemeroteca – Aiguats del Francolí. (28 assistents).

- 19 de maig: visita de l'alumnat del SMO administratiu. Tema: visita de les instal·lacions de L'Arxiu – Arxiu Administratiu. (17 assistents).
- 22 de maig: visita de l'alumnat del CEOP. Tema: visita de les instal·lacions de L'Arxiu – Arxiu Administratiu. (14 assistents).
- 5 de juny: visita de l'alumnat de l'Acadèmia. Tema: visita de les instal·lacions de L'Arxiu – Arxiu Administratiu. (9 assistents).
- 17 de juny: visita de l'alumnat d'Idetsa. Tema: visita de les instal·lacions de L'Arxiu – Arxiu Administratiu. (12 assistents).
- 27 de juny: visita de l'alumnat del CEOP. Tema: visita de les instal·lacions de L'Arxiu – Arxiu Administratiu. (8 assistents).
- 20 d'octubre: visita de l'alumnat de 1er d'Història de la URV. Tema: visita de les instal·lacions – Biblioteca Hemeroteca. (70 assistents).
- 6 de novembre: visita de l'alumnat de l'Institut Cal·lípolis de Documentació sanitària. Tema: visita de les instal·lacions de L'Arxiu – Arxiu Administratiu. (30 assistents).
- 26 de novembre: visita de l'alumnat de 2n de Comunicació de la URV. Tema: visita de les instal·lacions de L'Arxiu – Arxiu Històric i Centre d'Imatges. (60 alumnes).
- 27 de novembre: visita de l'alumnat de 2n de Comunicació de la URV. Tema: visita de les instal·lacions de L'Arxiu – Biblioteca Hemeroteca. (35 assistents).

Total assistència: 352

Visites externes:

- Caminant sobre la mina de l'arquebisbe, 22 de març: 50 assistents (50 persones es van quedar en llista d'espera).
- La clau de la memòria, 3 d'abril: 35 assistents.
- La muralla que no es veu, 26 d'abril: 40 assistents.
- La muralla que no es veu, 14 de juny: 35 assistents.
- El cardenal Cervantes i l'eixample modern, 18 d'octubre: 41 assistents.

Total assistència: 211

Ruta pedagògica Llocs de la memòria de la Guerra Civil i la repressió franquista a Tarragona:

- Visita dels alumnes de l'IES Antoni Ballester de Mont-roig el 10 de juny amb 25 alumnes.

Total assistència: 25

1.3.3. Exposicions

Producció pròpia:

- “Federico García Lorca i Tarragona (1935-1936)”: aquesta exposició gira entorn de les dues visites que el poeta va fer a la ciutat. Ubicació: Centre Cívic Sant Salvador (de l'1 al 17 d'octubre), Centre Cívic Torreforta (del 10 al 28 de novembre), Centre Cívic Bonavista (de l'1 al 19 de desembre), i Centre Cultural Antic Ajuntament (del 30 de desembre al 24 de gener de 2026).
- Exposició “40 anys en 40 cartells de santa Tecla” a les botigues associades a la VIA T.

1.3.4. Publicacions

Publicacions	2025	2024	2023	2022
Edició de publicacions, llibres i articles	4	4	19	29
Participació i col·laboració en publicacions	3	4	2	3
Coordinació de Commemoracions	2	2	1	2

1.3.5. Documentals i audiovisuals

Col·laboració amb TAC12

- “Roma Pura. Lorca a Tarragona (1935)”. 90 anys després de la visita de Federico García Lorca a Tarragona, aquesta docuficció recrea un capítol poc conegut però profundament evocador de la seva biografia: la fascinació del poeta per la romanitat i la llum de Tàrraco.

1.3.6. Coordinació programes conjunts i col·laboracions

Coordinació del programa de memòria **La lluita de la cultura democràtica contra l'adocrinament totalitari. Programa de Memòria Democràtica 2025**, amb 38 activitats.

El programa d'aquest any ha contemplat: 5 presentacions de publicacions, 9 conferències, 8 actes institucionals, 3 exposicions, 1 ruta guiada, 3 projeccions, 3 obres de teatre, 1 actuació musical, 4 taules rodones i 1 jornada de memòria democràtica.

Coordinació del programa **90 anys de la visita de Lorca a Tarragona, 1935**, amb 16 activitats.

El programa ha contemplat: 2 presentacions de publicacions, 4 conferències, 1 projecció, 5 obres de teatre, 2 actuacions musicals i 2 jornades sobre Lorca.

1.3.7. Difusió en mitjans de comunicació

S'ha continuat amb la difusió dels programes i activitats de difusió en col·laboració amb els mitjans Tarragona Ràdio, TAC12, Ràdio Ciutat de Tarragona i Diari de Tarragona.

1.4. Memòria històrica i democràtica

En el desenvolupament de les tasques pròpies de la direcció tècnica de la Comissió de Programes de Memòria de l'Ajuntament de Tarragona, a més a més de la coordinació del programa d'actes **La lluita de la cultura democràtica contra l'adocrinament totalitari. Programa de Memòria Democràtica 2025**, s'han dut a terme les següents activitats durant els dos semestres:

Activitats pròpies del programa de memòria:

- **DE FEBRER A MAIG**

Exposició itinerant als centres cívics: «**El barraquisme a Tarragona, fa cinquanta anys. La ciutat no reconeguda i els seus habitants**»

CC Bonavista: del 10 al 28 de febrer

CC Sant Salvador: del 3 al 21 de març

CC Sant Pere i Sant Pau: del 24 de març a l'11 d'abril

CC Torreforta: del 28 d'abril al 16 de maig

Centres Cívics / Centre d'Imatges de Tarragona

- **DIJOUS 20 DE FEBRER, 19 h**

Arxiu del Port de Tarragona (carrer Anselm Clavé, 2)
Presentació del llibre ***Els ocells et bressolen. La història de la tieta***, de Teresa Borrut
Arxiu del Port de Tarragona

- **DIJOUS 27 DE FEBRER, 19 h**

Servei Territorial de Cultura (carrer Major, 14)
Conferència «**La censura franquista a la Nova Cançó**», a càrrec de Maria Salicrú-Maltas, amb interpretacions de Cesk Freixas
Òmnium Cultural del Tarragonès

- **DIMECRES 5 DE MARÇ, 19 h**

Arxiu del Port de Tarragona (carrer Anselm Clavé, 2)
Projecció del documental ***Maquis a les muntanyes de Prades***, i col·loqui amb el director, Toni Orensanz, i el guionista, Rafa Marrasé
Arxiu del Port de Tarragona

- **DIJOUS 6 DE MARÇ**

L'Arxiu (M2, Espai Tabacalera, av. Vidal i Barraquer, s/n)
X Trobada d'Ajuntaments de la Xarxa Mai Més. 80è aniversari de l'alliberament dels camps de concentració nazis
Des del 2015, la Xarxa reuneix cada any els ajuntaments i representants municipals que en formen part explícitament i aquells que tenen relació amb els projectes de l'Amical de Mauthausen. Aquestes trobades són espais de debat, reflexió i intercanvi d'experiències sobre les polítiques públiques de memòria i el paper dels ajuntaments per desenvolupar-les.
Conferència «**Només han passat 80 anys. El llegat del passat per entendre el present**», a càrrec de Jaume Camps, membre del Centre d'Estudis sobre Conflictes Socials (CECOS-URV)

Xarxa Mai Més / Amical de Mauthausen / Comissió de Programes de Memòria Democràtica

- **DIUMENGE 9 DE MARÇ, 12 h**

Rambla Nova, cruïlla amb el carrer la Unió
Homenatge a **Juan Gabriel Rodrigo Knafo**
Comissió de Programes de Memòria Democràtica

- **DIJOUS 13 DE MARÇ, 19.30 h**

Museu del Port (Moll de Costa, s/n, refugi 2)
Taula participativa «**Cultura i lleure al Serrallo**»
Museu del Port de Tarragona

- **DIVENDRES 14 DE MARÇ, 10 h**

Ajuntament de Tarragona, pati Jaume I

Conferència «**L'impacte de la Guerra Civil sobre la població de Tarragona**», a càrrec de Ramon Arnavat, doctor en història contemporània, i visita als refugis antiaeris de l'Ajuntament i del Museu Bíblic Tarraconense

Activitat gratuïta. Inscripcions a centrescivics@tarragona.cat.

Centres Cívics / L'Arxiu

- **DIMECRES 19 DE MARÇ, 19 h**

L'Arxiu (M2, Espai Tabacalera, av. Vidal i Barraquer, s/n)

Taula rodona al voltant del llibre **L'escoltisme que jo he viscut**, d'Albert Palacín. Amb la participació de Filó Farré, Toni Sánchez i Manel Morgades, entre altres

Òmnium Cultural del Tarragonès / L'Arxiu

- **DIJOUS 20 DE MARÇ, 19 h**

Arxiu del Port de Tarragona (carrer Anselm Clavé, 2)

Conferència «**Desenterren els maquis. Les partides antifranquistes a les muntanyes de Prades i al Camp de Tarragona: el cas dels Teixidors**», a càrrec d'Anna Pastor i Axel Baiget

Arxiu del Port de Tarragona

- **DIMECRES 26 DE MARÇ, 19 h**

Serveis Territorials de Cultura (carrer Major, 14)

Presentació del llibre **Salvador Puig Antich, cas obert**, a càrrec d'Imma, Carme, Montse i Merçona Puig Antich

Òmnium Cultural del Tarragonès

- **DIJOUS 27 DE MARÇ, 19 h**

Serveis Territorials de Cultura (carrer Major, 14)

Presentació de **Rutes de llibertat**, a càrrec d'Oriol Falguera (Fundació Reeixida) i Montserrat Vilà Badia, filla de passadors

Òmnium Cultural del Tarragonès

- **DISSABTE 29 DE MARÇ, 19.30 h**

Museu del Port (Moll de Costa, s/n, refugi 2)

Lectures de mar: «**Història i música al voltant dels bombardejos de la Guerra Civil al Port**». Rapsodes: Josep M. Piñol, Antònia Sabater i Encarna Laínez. Músics: David Blay i Eladi Dalmau

Museu del Port de Tarragona

- **DIMECRES 2 D'ABRIL, 19 h**

Arxiu del Port de Tarragona (carrer Anselm Clavé, 2)

Conferència «**El pou dels maquis**», a càrrec de Margarida Aritzeta

Arxiu del Port de Tarragona

- **DIJOUS 3 D'ABRIL, 19 h**

Refugi antiaeri del Museu Bíblic Tarraconense (carrer de les Coques, 1C)

La clau de la memòria, lectura dramatitzada dels textos de Lluís de Salvador i Andrés i Viviana de Salvador sobre els bombardejos de la Guerra Civil. A càrrec de Belén Coca, Miquel Fernández, Cristina Masdeu, Josep M. Piñol i Arcadi Solé

Places limitades. Inscripcions a bhmt@tarragona.cat.

Museu Bíblic Tarraconense / Biblioteca Hemeroteca Municipal / L'Arxiu

- **DIMARTS 8 D'ABRIL, 11 h**

Teatre Tarragona (Rambla Nova, 11)

Memòries oblidades, una proposta de teatre i música que mostra la realitat de les dones amb l'arribada de la Segona República i l'aixecament militar que la segueix. De la companyia de teatre Teatralitzat.

Òmnium Cultural del Tarragonès / Comissió de Programes de Memòria Democràtica / Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Tarragona / IMET

- **DIMARTS 8 D'ABRIL, 19 h**

Arxiu del Port de Tarragona (carrer Anselm Clavé, 2)

Presentació de la càpsula audiovisual **Històries Portuàries 1. L'atac al Thorpeness, 1938. Bombardejos al Port de Tarragona durant la Guerra Civil**

Arxiu del Port de Tarragona

- **DIMECRES 9 D'ABRIL, 19 h**

Llibreria El Soterrani (carrer August, 50)

Presentació del llibre **Heinz Ches: l'últim executat a garrot vil**, a càrrec de Carmen Rodríguez Virgili

Òmnium Cultural del Tarragonès

- **DIVENDRES 11 D'ABRIL, 19 h**

Antiga Audiència (plaça del Pallol, 3)

Acte institucional **Dia dels Valors Republicans**, amb la intervenció d'Ian Gibson, hispanista, especialista en història contemporània espanyola i reconegut, entre altres estudis, per la biografia sobre Federico García Lorca

Comissió de Programes de Memòria Democràtica

- **DIUMENGE 13 D'ABRIL, 10 h**

L'Arxiu (M2, Espai Tabacalera, av. Vidal i Barraquer, s/n)

Assemblea anual de l'Associació de Víctimes de la Repressió Franquista a Tarragona (AVRFT)

Associació de Víctimes de la Repressió Franquista a Tarragona (AVRFT) / L'Arxiu

- **DIUMENGE 13 D'ABRIL, 12 h**

Cementiri de Tarragona

Homenatge a les víctimes de la repressió franquista de les comarques tarragonines. A la fossa comuna del cementiri

Associació de Víctimes de la Repressió Franquista a Tarragona (AVRFT) / Ajuntament de Tarragona

- **DISSABTE 26 D'ABRIL, 10 h**

Capçalera del circ (Rambla Vella, 2)

Visita guiada «**Passejades amb història: la muralla que no es veu**», a càrrec de Ramon Aloguín i Pallach

Places limitades. Inscripcions a bhmt@tarragona.cat.

Biblioteca Hemeroteca Municipal / L'Arxiu

- **DIMARTS 29 D'ABRIL, 19 h**

Arxiu Històric de Tarragona (Rambla Vella, 30)

Presentació de la digitalització dels expedients del Centre Penitenciari de Tarragona: «**Els expedients del Centre Penitenciari de Tarragona, documents essencials per a la memòria democràtica: característiques i tractament arxivístic**»

Arxiu Històric de Tarragona

- **DIMECRES 30 D'ABRIL, 19 h**

L'Arxiu (M2, Espai Tabacalera, av. Vidal i Barraquer, s/n)

Taula rodona «**La gestió dels espais de memòria: trajectòria, oportunitats i reptes**», amb la participació de:

Josep Font Sentias, responsable de la Xarxa d'Espais de Memòria Democràtica de Catalunya - Memorial Democràtic;

Aure Farran Llorca, periodista;

Jordi Piqué Padró, doctor en història contemporània.

Xarxa d'Espais de Memòria - Memorial Democràtic / Comissió de Programes de Memòria Democràtica

- **DIUMENGE 4 DE MAIG, 12 h**

Camp de Mart

Ofrena institucional al monument d'Amical de Mauthausen, en el marc del Dia nacional d'homenatge als deportats i deportades i a totes les víctimes del nazisme

Comissió de Programes de Memòria Democràtica

- **DILLUNS 5 DE MAIG, 12 h**

Camp de Mauthausen (Àustria)

Col·locació al camp de Mauthausen de la placa en record dels tarragonins i tarragonines que patiren les barbàries dels camps de concentració nazis

Ajuntament de Tarragona

- **DIMECRES 7 DE MAIG, A LES 19 h**

Antic Ajuntament (carrer Major, 41)

Lectura dramatitzada: **Marina Ginestà. Fotos de Memòria**

El projecte forma part del cicle 365 Dones l'any, que el Teatre Nacional de Catalunya du a terme amb la col·laboració de companyies amateurs de tot el territori per tal de contribuir a la difusió de figures femenines rellevants que han quedat invisibilitzades per la història. En aquest cas, donem visibilitat a la figura de Marina Ginestà i Coloma, periodista, escriptora i militant antifeixista catalana, coneguda per la seva tasca durant la Guerra Civil i la seva activitat a l'exili durant els anys de franquisme

TeclaSmith, Col·lectiu de Teatre Popular / Comissió de Programes de Memòria Democràtica

- **DISSABTE 10 DE MAIG, 19 h**

Capsa de Música (M1, Espai Tabacalera, av. Vidal i Barraquer, s/n)

Setena edició de la **Taverna Republicana**, actuació de diferents músics amb interpretacions relacionades amb el període republicà. Entrades: 5 € anticipades i 7 € a taquilla

Associació de Músics de Tarragona / Comissió de Programes de Memòria Democràtica

- **MAIG (data pendent de confirmar)**

Diferents indrets de la ciutat

Col·locació de les llambordes Stolpersteine en memòria dels tarragonins i tarragonines deportats als camps d'extermini nazi

Comissió de Programes de Memòria Democràtica / Memorial Democràtic

- **DIJOUS 15 DE MAIG, 19 h**

L'Arxiu (M2, Espai Tabacalera, av. Vidal i Barraquer, s/n)

Presentació de l'exposició **«Cartes des de la presó»**, que ens relata la vida a les presons franquistes a partir de les dues-centes quaranta cartes que Daniel Vilaró Rius va escriure a la seva família entre 1939 i 1943. Hi participen Carme Montcusí, coordinadora del CRAI Campus Catalunya, i Jaume Llambrich, editor de Publicacions de la URV.

Fins al 6 de juny.

Servei de Publicacions de la URV

- **DIJOUS 22 DE MAIG, 19 h**

L'Arxiu (M2, Espai Tabacalera, av. Vidal i Barraquer, s/n)

Conferència «**Josep Maria Alomà, conseller de Cultura de l'Ajuntament de Tarragona (1936-1937)**», a càrrec de Jordi Piqué Padró, doctor en història contemporània

Comissió de Programes de Memòria Democràtica / L'Arxiu

- **DIMECRES 28 DE MAIG, 19 h**

L'Arxiu (M2, Espai Tabacalera, av. Vidal i Barraquer, s/n)

Presentació del llibre ***El complot de Garraf***, de Joan Crexell. A càrrec de Rosa Maria Codines, inspectora d'Educació; Rafael Català, historiador i editor; Fermí Rubiralta, historiador, i Tomàs Callau, historiador

Comissió del Centenari del Complot de Garraf / Dalmau Editors / Comissió de Programes de Memòria Democràtica

- **DISSABTE 31 DE MAIG, DE 9 A 18.30 h**

Antiga presó provincial de Tarragona (av. República Argentina, 2)

Jornada de memòria democràtica: memòria i educació

Serveis Educatius del Tarragonès. CRP del Tarragonès

- **DIMECRES 4 DE JUNY, 19 h**

L'Arxiu (M2, Espai Tabacalera, av. Vidal i Barraquer, s/n)

Presentació del número 55 de la revista *Kesse*, **monogràfic de memòria democràtica al Priorat**

Cercle d'Estudis Històrics i Socials Guillem Oliver del Camp de Tarragona / L'Arxiu

- **DIMARTS 9 DE SETEMBRE, 19 h**

Teatre Tarragona (Rambla Nova, 11)

Projecció i estrena del documental ***Roma pura. Lorca a Tarragona (1935)***, amb guió de Joana Zapata

Comissió de Programes de Memòria Democràtica

- **DIJOUS 2 D'OCTUBRE, 19 h**

L'Arxiu (M2, Espai Tabacalera, av. Vidal i Barraquer, s/n)

Conferència-debat «**Construir [entre] silencis: Tarragona durant el primer franquisme**». A càrrec d'Ester Magriñà, doctora en història contemporània, autora de *Supervivència de postguerra. El cas de Tarragona*

Comissió de Programes de Memòria Democràtica / L'Arxiu

- **DIMECRES 8 D'OCTUBRE, 19 h**

Antiga Audiència (plaça del Pallol, 3)

Exposició «**La guerra en portada**». Portades originals de *La Vanguardia* d'entre els anys 1936-1937 del fons documental de la família Catà Huguet. Recerca històrica a càrrec de Marta Coll i Marc Morales

Comissió de Programes de Memòria Democràtica

- **DIJOUS 16 D'OCTUBRE, 19 h**

Museu Bíblic Tarraconense (carrer de les Coques, 1C)

Conferència «**Un exemple de recuperació de patrimoni històric: el refugi antiaeri del Museu Bíblic Tarraconense**», a càrrec d'Andreu Muñoz, director del Museu Bíblic Tarraconense

Activitat gratuïta. Inscripcions a museu.biblic@arquebisbattarragona.cat.

Museu Bíblic Tarraconense

Programa “90 anys de la visita de Lorca a Tarragona, 1935”

- **Exposició itinerant: “Federico García Lorca i Tarragona (1935-1936)”**

- **De l'1 al 17 d'octubre**
Centre Cívic Sant Pere i Sant Pau
- **Del 20 d'octubre al 7 de novembre**
Centre Cívic Sant Salvador
- **Del 10 al 28 de novembre**
Centre Cívic Torreforta
- **De l'1 al 19 de desembre**
Centre Cívic Bonavista
- **Del 30 de desembre al 24 de gener**
Centre Cultural Antic Ajuntament

- **DIMARTS 9 de setembre, 19 h**

Teatre Tarragona

Projecció i estrena del documental ***Roma Pura. Lorca a Tarragona (1935)***.

90 anys després de la visita de Federico García Lorca a Tarragona, aquesta docuficció recrea un capítol poc conegut però profundament evocador de la seva biografia: la fascinació del poeta per la romanitat i la llum de Tàrraco. Guiats pel periodista tarragoní Lluís de Salvador i la seva crònica, *Roma Pura* ens convida a un viatge on la realitat i la ficció es fonen.

A través de dramatitzacions, imatges d'arxiu i una posada en escena poètica, el film reconstrueix la petjada estètica i emocional que la ciutat va deixar en l'imaginari lorquí. Una mirada inèdita que connecta el passat clàssic amb la sensibilitat d'un dels grans creadors del segle XX.

Activitat gratuïta

- **DIJOUS 16 d'octubre, 18 h**

Sala d'actes del Centre Cívic Sant Pere i Sant Pau

Inauguració del curs 25/26 del Campus Extens de la URV a Tarragona amb l'actuació musical del Quartet de Corda de l'orquestra simfònica de la URV format per: Aina Sentís i Aleix Pérez, violí; Andreu Dalmau, viola, i Joan Colom, violoncel.

Tot seguit, projecció del documental *Roma pura. Lorca a Tarragona (1935)*.

Activitat del Campus Extens de la URV a Tarragona

Activitat gratuïta amb inscripció prèvia a centrescivics.tarragona.cat a partir del 15 de setembre

- **DIVENDRES 17 d'octubre, 19 h**

Centre Cultural Antic Ajuntament

Presentació del llibre ***Un perro andaluz***, que, a través d'una acurada selecció

de textos del poeta granadí i amb les il·lustracions de l'artista Amat Pellejà, ret homenatge a una de les obres més impactants del surrealisme cinematogràfic, el film homònim *Un perro andaluz*, dirigit per Luis Buñuel amb la col·laboració de Salvador Dalí. Una pel·lícula polèmica que, paradoxalment, marcaria un distanciament entre Lorca i els seus dos amics i contemporanis. El llibre recrea visualment i literàriament les escenes més icòniques d'aquella obra. La presentació anirà a càrrec d'Amat Pellejà, il·lustrador, i Òscar Ramírez Dolcet, editor de La Banya Edicions.

Activitat gratuïta

- **DIVENDRES 24 d'octubre, de 10 a 13 h**

Centre Cultural Antic Ajuntament

Xerrada "**Els bombardejos aeris sobre la ciutat de Tarragona**", a càrrec de Ramon Arnabat, doctor en història contemporània, i visita als refugis antiaeris del Museu Bíblic Tarraconense i del Palau Municipal.

Activitat del Campus Extens de la URV a Tarragona

Activitat gratuïta amb inscripció prèvia a centrescivics.tarragona.cat a partir del 15 de setembre

- **DILLUNS 27 d'octubre, de 18 a 20 h**

Centre Cívic Sant Pere i Sant Pau

Club de lectura **Bodas de sangre**, una de les tragèdies més emblemàtiques de l'autor granadí. Escrita en vers i prosa, i ambientada a l'Andalusia rural de principis del segle XX, l'obra narra una història marcada pel conflicte entre dues famílies, un casament imposat i la passió irrefrenable de dos amants decidits a trencar amb les convencions i desafiar el destí. A càrrec de María Isabel Calle, professora del Departament de Filologies Romàniques de la URV.

Activitat del Campus Extens de la URV a Tarragona

Activitat gratuïta amb inscripció prèvia a centrescivics.tarragona.cat a partir del 15 de setembre

- **DIJOUS 30 d'octubre, 19 h**

Vestíbul del Teatre Tarragona

Presentació de la tercera edició del llibre **Lorca, la incògnita visita**, de Josep Maria Rosselló en commemoració dels 90 anys de la visita de Federico García Lorca a Tarragona, l'any 1935. Aquest volum, renovat i ampliat, actualitza informació sobre les estades del poeta a Tarragona, Reus i Sitges. També aprofundeix en el context cultural de la Generació del 27, de la qual Lorca fou una de les figures cabdals. La presentació anirà a càrrec de Sandra Ramos, consellera de Cultura de l'Ajuntament de Tarragona; Manuel Rivera, de Silva Editorial, i Josep Maria Rosselló, autor del llibre.

Clourà l'acte una lectura dramatitzada a tres veus del poema *Romance sonámbulo* amb la participació de Paloma Arza, Oriol Grau i Josep Maria Rosselló.

Activitat gratuïta

- **DIVENDRES 7 de novembre, 19 h**

Centre Cultural Antic Ajuntament

La Silueta de Lorca és un espectacle poeticomusical resultat d'un taller de poemes i cançons de Federico Garcia Lorca. Organitza l'Estudi de Música a través del grup Cantabambolines amb direcció musical de Teresa Valls i guió i amb direcció escènica de Xavier Pagès.

Activitat gratuïta

- DIJOUS 13 i DIVENDRES 14 de novembre**
Paranimf del Rectorat de la Universitat Rovira i Virgili

Cicle de conferències *Poeta en Tarragona: 90è aniversari de la visita de Federico García Lorca a la ciutat de Tarragona*

Organitzen: Grup de recerca GRLMC i Departament de Filologies Romàniques de la Universitat Rovira i Virgili

Hi participen i col·laboren: Facultat de Lletres, Departament d'Història i Història de l'Art, CECOS (Centre d'Estudis sobre Conflictes Socials) i CEH (Centre d'Estudis Hispànics)

Més informació: <https://www.romaniques.urv.cat/ca/>

Activitat gratuïta oberta a tota la ciutadania.
- DIJOUS 13 de novembre, 21 h**
Palau Firal i de Congressos

Concert Cor Ciutat de Tarragona amb motiu de la visita de Federico García Lorca a Tarragona

Sota la direcció musical de Xavier Pastrana i amb el pianista Marc Torres, el Cor Ciutat de Tarragona oferirà un concert-espectacle que combinarà música coral amb textos i poemes de Lorca, així com amb melodies populars recollides i arranjades pel mateix poeta —que també fou un excel·lent pianista. L'espectacle compta amb la direcció escènica de Marc Chornet.

Activitat gratuïta
- DIJOUS 20 de novembre, 18 h**
Sala d'actes del Centre Cívic Torreforta

Actuació musical de l'Orfeó de la URV dirigit per Núria Giménez i projecció del documental *Roma Pura. Lorca a Tarragona (1935)*.

Activitat del Campus Extens de la URV a Tarragona

Activitat gratuïta amb inscripció prèvia a centrescivics.tarragona.cat a partir del 15 de setembre
- DIMECRES 26 de novembre, 19 h**
Centre Cívic Sant Salvador

Assaig obert de **Los Centros de Lorca** de la companyia tarragonina Antagonista Teatro i posterior col·loqui amb els actors.

Activitat gratuïta amb inscripció prèvia a centrescivics.tarragona.cat a partir del 15 de setembre
- DIJOUS 27 de novembre, de 18:30 a 20:30 h**
Biblioteca Pepita Ferrer

Club de lectura **La Casa de Bernarda Alba**, una de les darreres i més punyents obres del dramaturg. Aquesta obra intensa i tràgica retrata amb una força colpidora els efectes de l'opressió, la repressió sexual i la lluita pel poder dins una societat patriarcal. A través del personatge de Bernarda i les seves filles, Lorca ens mostra com l'absència de llibertat i la repressió pot acabar esclatant en forma de desesperació i tragèdia. A càrrec de María Isabel Calle, professora del Departament de Filologies Romàniques de la URV.

Activitat del Campus Extens de la URV a Tarragona
Activitat gratuïta amb inscripció prèvia a centrescivics.tarragona.cat a partir del 15 de setembre

- **DIVENDRES 28 de novembre, 20 h**

Teatre Tarragona

Representació de **Los Centros de Lorca** de la companyia tarragonina Antagonista Teatro. Rafa ha convocat els seus antics companys de teatre. Necessita ajuda per a un projecte sobre el poeta i dramaturg andalús que ell, per si sol, no pot assumir. El relat intercala situacions pròpies i actuals dels personatges amb escenes de l'obra de Lorca teixint un vincle entre ambdues. Les dones cobren una rellevància especial: l'estètica, la maternitat, la pressió social, la llibertat... Aspectes als quals Federico presta una atenció particular, així com altres temes socials que toquen emocionalment i que, a vegades, deixem a la cambra obscura.

Entrades a <https://www.tarragona.cat/cultura/destacats/venda-dentrades>

- **DISSABTE 29 de novembre, 19:30 h**

Centre Cultural Antic Ajuntament

Xerrada <<La Generación del 27>> a càrrec de Manolo Fuentes. Una reflexió sobre l'obra de Federico García Lorca i la seva vinculació amb la Generació el 27, acompanyat d'un recital poètic, on podrem gaudir d'alguns dels seus poemes i de la potència creativa, i on vida i literatura es troben per tal d'oferir-nos un món ple d'imatges i emocions.

Un recital gràcies a l'Aula de Teatre de la URV i el seu taller de Paraula i Acció
Activitat gratuïta

- **DIMECRES 3 de desembre, 18 h**

Centre Cívic Bonavista

La Silueta de Lorca és un espectacle poeticomusical resultat d'un taller de poemes i cançons de Federico Garcia Lorca. Organitza l'Estudi de Música a través del grup Cantabambolines amb direcció musical de Teresa Valls i amb guió i direcció escènica de Xavier Pagès.

Activitat gratuïta amb inscripció prèvia a centrescivics.tarragona.cat a partir del 15 de setembre

- **DIVENDRES 5 de desembre, 20 h**

Teatre Tarragona

Representació de **Bodas de sangre** de la companyia Projecte Ingenu. El mateix dia del seu casament, durant el banquet, la núvia decideix escapar a cavall amb el seu veritable amor: Leonardo. L'autor es basa en un fet real (el crim comès al Cortijo de Níjar) per explicar una història tràgica sobre l'amor i el desig enfrontats al deure, l'honor i els interessos familiars. Lorca retrata una dona valenta que s'enfronta a la seva societat perseguint el seu desig, una reivindicació que encara avui continua sent necessària.

Preu 20€

Entrades a <https://www.tarragona.cat/cultura/destacats/venda-dentrades>

Primera Audiència Memorial de Tarragona celebrat a l'Antiga Audiència. Deu testimoni de l'entorn de Tarragona han explicat com, de forma directa o indirecta, els

seus familiars i ells mateixos van patir les conseqüències de l'alçament militar, el període revolucionari, la guerra civil i la dictadura franquista, inclosa la clandestinitat i la lluita per les llibertats.

Aquest projecte, promogut per la Direcció General de Memòria Democràtica de la Generalitat de Catalunya té per objectiu propiciar la reparació simbòlica i el reconeixement institucional de les persones que van patir les conseqüències de la guerra i la dictadura.

Programa simbologia franquista i espais de memòria

- Homenatge als tarragonins víctimes de l'holocaust amb la col·locació d'una placa en record de tots ells al camp de concentració de Gusen, Àustria.
- Realització de tasques de rehabilitació del monument de Mauthausen al Camp de Mart.

1.5. Projectes en col·laboració

Fruit de la unió d'esforços entre el Centre d'imatges de Tarragona (CIT) / L'Arxiu i el Festival Internacional de fotografia SCAN neix la Residència de Creació "L'Arxiu". Aquesta iniciativa ofereix als artistes l'oportunitat de desenvolupar projectes artístics i d'investigació a partir dels fons fotogràfics, audiovisuals i altres suports documentals custodiats a L'Arxiu.

Aquest any 2025 s'ha realitzat la **3a. Residència SCAN** de Creació i Investigació al Centre d'Imatges de Tarragona (CIT). D'entre les vint-i-quatre propostes presentades, el projecte guanyador és "On comença la llum" de Mer Hausmann. La mostra reconstrueix, imagina i projecta una nova memòria visual de les dones del segle XIX i principis del XX a partir dels fons fotogràfics conservats al CIT / L'Arxiu.

Una altra activitat que s'ha realitzat aquest 2025 és "**Fem barri Parc Riu Clar. Rutes històriques**" pels alumnes del Cicle Formatiu de Grau Superior d'Animació Sociocultural i Turística de l'Institut Vidal i Barraquer amb la Xarxa de Centres Cívics de Tarragona, el Servei d'Arxiu i Documentació Municipal de Tarragona i Tarragona Ràdio. La ruta històrica convida a explorar dotze localitzacions del barri Parc Riu Clar.

Durant el recorregut, els visitants tindran l'oportunitat de conèixer de primera mà aspectes històrics, arquitectònics i culturals que han marcat la vida d'aquesta comunitat. Des de localitzacions amb història fins a racons que amaguen anècdotes i reivindicacions, cada parada revela una part única del Part Riu Clar.

L'alumnat ha investigat, dissenyat i desenvolupant continguts que ofereixen una mirada reflexiva, sobre la història local.

7è Cicle de Patrimoni: Cardenal Gaspar Cervantes de Gaeta (1511-1575) i la Tarragona del seu temps. Organització: Biblioteca Pública de Tarragona, Biblioteca Hemeroteca Municipal de Tarragona, Delegació per a la Cultura de l'Arquebisbat de Tarragona (Biblioteca i Arxiu del Seminari); amb la col·laboració dels Serveis Territorials de Cultura, el Museu d'Història de Tarragona i l'Arxiu Històric de Tarragona. Es van programar 4 conferències, 2 visites guiades i una acció teatralitzada.

X Trobada d'Ajuntaments de la Xarxa Mai Més. 80è aniversari de l'alliberament dels camps de concentració nazis. Des del 2015, la Xarxa reuneix cada any els ajuntaments i representants municipals que en formen part explícitament i aquells que tenen relació amb els projectes de l'Amical de Mauthausen. Conferència "Només han passat 80 anys.

El llegat del passat per entendre el present”, a càrrec de Jaume Camps, membre del Centre d'Estudis sobre Conflictes Socials (CECOA-URV).

Col·laboració en l'audiovisual per a la càpsula d'**Històries Portuàries** capítol 1 “L'atac al Thorpeness 1938”.

1.6. Altres activitats

Treballs interns:

- Es posa a l'abast de la ciutadania un cens d'edificis històrics i emplaçaments de la ciutat realitzat per l'arquitecte Ramon Aloguin Pallach. Mitjançant el web, es pot accedir a 339 fitxes de diferents edificis i emplaçaments amb una descripció i un seguit d'imatges, la consulta mitjançant una cerca ràpida introduint una paraula clau, permet accedir a informació textual, fotografies i plànols.
- En el marc de la Setmana Internacional dels Arxius, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha creat el projecte: Catalunya, país d'arxius, que permet la consulta de més de 1.000 documents custodiats en els arxius: Documents que fan Europa. L'Arxiu hi ha col·laborat amb una selecció de 10 documents representatius de la riquesa documental que connecten el nostre passat amb la construcció d'Europa.
- Reunió transversal i participació del Pla Director Tarragona Cultura.
- Es comença a preparar la documentació en bases de dades per ingerir-la al gestor d'arxius multimèdia, DAM.

Premis:

- Òmnium Cultural del Tarragonès atorga el 48è Premi el Balcó a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona per tractar-se d'un organisme destacat pel seu treball abnegat i constant al voltant del foment de la memòria democràtica, tot afavorint els drets humans i socials.
- Jurat del Premi Tarragonès de Difusió 2025 del Consell Comarcal del Tarragonès.

Conferències:

- Glossa d'homenatge a Lluís Companys a Tarragona.
- Conferència “Què és L'Arxiu” a la Casa del Mar.
- Conferència “Descobrim la ciutat” dins la Jornada de memòria democràtica: memòria i educació. Jornada a l'antiga presó provincial de Tarragona dirigida a docents de diversos nivells (primària, secundària, universitat).

2. Arxiu Administratiu i Gestió Documental (AAGD)

2.1. Arxius de Gestió

Es continua amb el suport i millora de la gestió documental. Es revisen i es valoren la documentació de diferents Arxius de Gestió.

2.2. Gestió dels aplicatius del Servei d'Arxiu i Documentació Municipal

Des del 2004 la gestió documental es basava en un programa elaborat des de TIC del mateix Ajuntament, que permetia realitzar transferències, consultes i préstecs. A partir del 13 de maig del 2024 entra en funcionament el mòdul SIGA (Sistema de Gestió Integral d'Arxiu) integrat a IRIS com a eina d'arxiu únic. Per la qual cosa, deix d'estar operatiu l'anterior aplicatiu. El 2024 es van carregar 461.171 expedients i aquest 2025 s'han transferit 4.455 expedients, per tant, actualment n'hi ha 465.626.

La formació a tot el personal de l'Ajuntament que realitza préstecs i transferències s'ha realitzat telefònicament o presencialment en funció de les necessitats de cada Unitat Orgànica.

Es continua, amb el suport de la Secció d'Informàtica controlant i gestionant els accessos dels usuaris associats (LDAP) a cadascuna de les Unitats Orgàniques i sèries documentals per la documentació electrònica (altes, baixes i consultes).

2.3. Servei de préstec i consulta interna

En aquest 2025, la Unitat de Préstec del Servei d'Arxiu i Documentació Municipal ha donat resposta a 1.734 peticions, és a dir, una mitjana de 144,5 préstecs al mes.

Destaquen els Arxius de Gestió:

- Obertura d'establiments: 1.032
- Béns: 280
- Llicències d'obres: 489
- Urbanisme – gestió: 120

2.4. Transferències documentals

En el curs de l'any 2025, s'han realitzat 18 transferències documentals ordinàries (revisades i seguint el procediment establert) amb un total de 981 unitats d'instal·lació. Una mitjana d'1,5 transferències i 81,75 caixes al mes.

En relació amb els dipòsits que gestiona L'Arxiu s'han ingressat:

- 896 caixes al dipòsit de la Nau del Polígon Francolí.
- 84 caixes al dipòsit de la rambla Nova.

2.5. Calendari de conservació i accés de la documentació municipal

S'ha actualitzat el mapa documental amb la correspondència entre els codis del quadre de classificació i el seu corresponent termini de conservació fixat per les TAAD. Així mateix, s'ha ampliat el mapa documental amb la relació d'accés que fixen les TAAD i les resolucions de la GAIP.

2.6. Avaluació i eliminació de documents

	2025	2024	2023	2022
Unitats d'instal·lació	--	310	1.335	660

2.7. Gestió de la documentació als dipòsits

Per donar resposta a la manca d'espai, s'ha previst l'ampliació de la zona del dipòsit documental ubicat a la Tabacalera, mitjançant la instal·lació d'armaris compactes lliscants. Per aquest motiu, s'ha realitzat conjuntament amb el departament de Compres i Contractació el plec de clàusules. Aquesta actuació permetrà incrementar significativament la capacitat d'emmagatzematge, optimitzar l'organització dels fons documentals i garantir unes condicions més adequades de conservació, contribuint així a la millora del servei.

Dipòsit documental de la rambla Nova:

- Capacitat: 1.514 m.l.
- Ocupació: 1.492,4 m.l.
- Grau d'ocupació: 98,6%

Dipòsit documental de la Nau del Polígon Francolí:

- Capacitat: 4.581 m.l.
- Ocupació: 5.298 m.l.
- Grau d'ocupació: 115,6%

Dipòsit documental de la Tabacalera:

- Capacitat: 8.300 m.l.
- Ocupació: 7.030 m.l.
- Grau d'ocupació: 84,70%

Totals dipòsits documentals del Servei d'Arxiu i Documentació Municipal:

- Capacitat: 15.654 m.l.
- Ocupació: 13.820,5 m.l.
- Grau d'ocupació: 88,3%

2.8. Gestió documental electrònica

En el marc del projecte IRIS (Integració, Recursos, Informació i Sostenibilitat), que ha dotat a l'Ajuntament un nou sistema d'informació, gestió i tramitació corporativa:

- Revisió i carregar diferents registres dels Arxius de Gestió a IRIS.
- S'analitza l'apartat de l'arxiu a l'Ordenança d'Administració Digital.
- Manteniment dels codis i la descripció de les sèries del Quadre de classificació a la nova plataforma de tramitació electrònica (Ajuntament de Tarragona).
- Control i manteniment de les sèries documentals relacionades amb cadascun dels Arxius de Gestió / unitats administratives.
- Revisió i manteniment de les tipologies documentals.
- Revisió de les plantilles dels models de documents.
- Suport continuat als usuaris d'IRIS en relació amb la utilització de les sèries i les tipologies documentals.
- Participació en les reunions del "Comitè Operatiu".

- Participació en el grup de treball “Informació base i nucli”.

2.9. Portal de transparència

En compliment de les lleis:

- Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.
- Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.
- Llei 20/2015, de 29 de juliol, de modificació de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents.

Per tal que els/les usuaris/àries puguin localitzar i identificar els documents i hi puguin accedir, en el web de L'Arxiu (Secció Arxiu Administratiu i Gestió Documental) enllaçat amb el portal de transparència de l'Ajuntament de Tarragona, s'han actualitzat:

- Quadre de classificació.
- Guia d'ingrés de la documentació administrativa.
- Codificació i vocabulari de tipologies documentals.
- Vocabulari / esquema de metadades.
- Registre de documentació eliminada.
- Informació de l'accés i consulta de documents, així com la informació del dret a reclamar i els procediments que han de seguir els/les usuaris/àries en el supòsit que els sigui denegat.
- Política de gestió de documents electrònics.
- Catàleg i vocabulari de tipologies documentals.
- Catàleg de formats.
- Protocol de digitalització.

2.10. Cursos i seminaris

- Jornada Què m'aporten les dades obertes? Març 2025
- Curs de Gestió documental i expedient electrònic. Març – abril 2025.
- Assistència a la Jornada Parlen les Dones. Abril 2025.
- Curs de visualització de dades per a la gestió pública. Maig 2025.
- Formació del protocol per a la prevenció, la detecció, l'actuació i la resolució de situacions d'assetjament sexual i d'assetjament per raó de sexe, orientació sexual, identitat i/o expressió de gènere. Juliol 2025.
- Curs Materials i criteris bàsics per a la conservació de fotografies. Octubre 2025.
- Recurs autoformatiu: Comunicació clara.
- Curs de Seguretat digital. Nivell usuari.

2.11. Altres

- Membre del tribunal del concurs per a proveir la plaça de tècnic d'arxiu en documentació electrònica de l'Ajuntament de Tarragona.
- Membre del tribunal del concurs – oposició per a proveir la plaça de tècnic d'arxiu d'imatges de l'Ajuntament de Tarragona.
- Membre de tribunals de concurs – oposició per a proveir diverses places de l'Ajuntament de Tarragona.

3. Valoració

L'Arxiu, ubicat al Magatzem número 2 de l'Espai Tabacalera, integra les seccions de l'Arxiu Administratiu i Gestió Documental, l'Arxiu Històric de la Ciutat de Tarragona, la Biblioteca Hemeroteca Municipal de Tarragona i el Centre d'Imatges de Tarragona.

En relació amb els serveis que s'ofereixen als ciutadans s'han registrat 1.799 usuaris de la sala de consulta, s'han servit 3.299 documents i s'han atès 952 peticions d'informació de forma no presencial mitjançant telèfon o correu electrònic. D'altra banda, s'han atès 227 sol·licituds d'imatges i s'han servit 261 fotografies i 1 audiovisual.

A més a més de les 2 exposicions de producció pròpia, el Servei d'Arxiu i Documentació Municipal ha participat en 5 exposició més, amb més de 6.500 assistències. Altrament, cal esmentar més de 240 assistents a les visites guiades que s'han programat.

Pel que fa als nous fons ingressats durant l'any, entre d'altres, cal destacar el Fons de l'Esbart Santa Tecla, les col·leccions fotogràfiques de Jordi Pey i la de Josep Saperas. la col·lecció de Rafel Vidal Ragazzon i 124 monografies ingressades a la Biblioteca Hemeroteca Municipal, amb la qual cosa es disposa de 16.625 monografies.

Aquest any s'ha ampliat i es manté actualitzat, amb col·laboració de l'arquitecte Ramon Aloguin Pallach, un cens d'edificis històrics de la ciutat. A partir del web es pot accedir a 339 fitxes de diferents edificis amb una descripció i un seguit d'imatges, la consulta mitjançant una cerca ràpida introduint una paraula clau, permet accedir a informació textual, fotografies i plànols.

El programa de digitalització de documentació dut a terme durant l'any 2025 ha consistit en imatges de les Actes del Consell Plenari, fotografies i premsa amb 11.260 imatges.

En relació amb la direcció tècnica de la Comissió de Programes de Memòria Democràtica de l'Ajuntament de Tarragona s'ha produït i coordinat la programació de Memòria Democràtica "La lluita de la cultura democràtica contra l'adoctrinament totalitari", en dues programacions semestrals, amb 37 activitats.

Amb motiu del 90è aniversari de la visita del poeta i dramaturg Federico García Lorca a la ciutat des de L'Arxiu s'ha coordinat el programa cultural "90 anys de la visita de Lorca a Tarragona, 1935" amb 16 activitats i on han participat l'Àrea de Cultura, la Biblioteca Pepita Ferrer, la Casa de les Lletres, els Centres Cívics, el Centre Cultural Antic Ajuntament, el Centre de Recursos Pedagògics del Tarragonès, el Campus Extens de la URV, el Departament de Filologies Romàniques, Aula de Teatre de la URV, l'Escola de Lletres i la Federació de Veïns de Tarragona.

Col·laboració amb el 7è Cicle de Patrimoni: Cardenal Gaspar Cervantes de Gaeta (1511-1575) i la Tarragona del seu temps. Organització: Biblioteca Pública de Tarragona, Biblioteca Hemeroteca Municipal de Tarragona, Delegació per a la Cultura de l'Arquebisbat de Tarragona (Biblioteca i Arxiu del Seminari); amb la col·laboració dels Serveis Territorials de Cultura, el Museu d'Història de Tarragona i l'Arxiu Històric de Tarragona. Es van programar quatre conferències, dues visites guiades i una acció teatralitzada.

A partir del 13 de maig d'aquest 2024 entra en funcionament el mòdul SIGA (Sistema de Gestió Integral d'Arxiu) integrat a IRIS com a eina d'arxiu únic. Per la qual cosa va deixar d'estar operatiu l'anterior aplicatiu. Per tant, aquest 2025 a partir del SIGA s'han realitzat 18 transferències documentals i han comportat l'ingrés de 981 capses d'arxius als dipòsits documentals procedents de les oficines i empreses. A més, s'han tramitat 1.734 peticions d'expedients que els departaments municipals necessiten per a la seva gestió. D'aquestes, s'han rebutjat 183 per haver sol·licitat el mateix expedient diverses vegades o no està ben formulada la petició. També dir, que encara estan en tràmit 246 peticions. Això significa que els expedients encara es troben en els diferents departaments municipals, i per tant, no s'han retornat a l'arxiu.

Cal esmentar també que durant l'any 2025 s'ha desenvolupat el manteniment i revisió de les codificacions del Quadre de Classificació, les Metadades i el Quadre de tipologies documentals, així com el manteniment i el seguiment del control de la vinculació d'accés dels usuaris (LDAP) a les sèries documentals associats a SIGA. També s'han carregat les sèries documentals (940) amb les Taules d'Accés, Avaluació i Tria Documental (TAAD) creant el Calendari de Conservació, necessari per realitzar les transferències tant en paper com en electrònic, el seu accés i la seva eliminació.

S'han revistat i actualitzat els manuals de transferències i préstec mitjançant l'aplicatiu IRIS i s'ha fet assistència telefònica i presencial als departaments que ho han necessitat per dur a terme aquestes tasques.

El Departament d'Urbanisme comunica a L'Arxiu la necessitat de recollir els plànols que estan ubicats a la planta tercera de la plaça de la Font. Per aquest motiu, es comencen els trasllats d'aquests. S'han traslladat a L'Arxiu 1.227 rotlles de plànols i s'han descrit 297 plànols que són 100 rotlles.

Aquest 2025 s'ha organitzat la 3a Residència SCAN / L'Arxiu, en la qual van presentar 24 propostes. D'entre totes es va escollir "On comença la llum" de Mer Hausmann. El resultat fou una exposició fotogràfica que reconstrueix, imagina i projecta una nova memòria visual de les dones del segle XIX i principis del XX a partir dels fons fotogràfics conservats al CIT/L'Arxiu. Per la mostra, ubicada al vestíbul de L'Arxiu, han passat unes 130 persones.

En les instal·lacions de L'Arxiu, sobretot a la Nau del Polígon com a la Tabacalera, hi ha el problema d'espai. Per aquest motiu, s'ha licitat, conjuntament amb el departament de Compres i Contractació, l'adquisició d'armaris compactes lliscants sobre raïls per ser col·locats a la Tabacalera. En aquests moments, resta l'adjudicació definitiva, s'espera col·locar-los properament.

En definitiva, durant l'any 2025 s'ha consolidat aquest nou espai cultural obert a la ciutat fa més de tretze anys, que conserva, gestiona i difon 66 fons i 28 col·leccions documentals, prop de dos milions de fotografies, 7.227 plànols, 4.948 cartells, 16.625 llibres i 450 capçaleres de publicacions periòdiques. D'altra banda, cal esmentar la consolidació del sistema de gestió documental de l'Ajuntament de Tarragona i el desenvolupament del projecte d'arxiu electrònic definitiu. Així mateix, a destacar el treball de coordinació del programa de Memòria Democràtica que any rere any es va ampliant amb la producció pròpia i les aportacions d'altres administracions i associacions.

ARXIU EN DADES

Servei d'Arxiu i Documentació Municipal

USUARIS/ÀRIES I CONSULTA	2025
Usuaris/àries	2.026
Unitats documentals consultades	6.116
Consultes presencials, telefòniques i correu electrònic	952

GESTIÓ PATRIMONI DOCUMENTAL	2025
Metres lineals de documentació	13.820,5
Imatges	2.000.000
Plànols	6.000
Llibres	16.625
Publicacions periòdiques	450
Cartells	4.948

ACTIVITATS I DIFUSIÓ	2025
Rutes i visites guiades	20
Assistents visites	588
Exposicions	6
Publicacions	4
Audiovisuals	4
Actes celebrats a L'Arxiu	69
Assistents als actes	4.114
Notícies sobre L'Arxiu als mitjans de comunicació	26

SERVEIS INTERNS	2025
Préstecs (sol·licituds)	1.242
Transferències documentals rebudes (unitats d'instal·lació)	1.009
Transferències documentals rebudes (registres)	1.593
Eliminació certificada de documents amb dades personals	-

PERSONAL	2025
Tècnic/a	3
Auxiliar d'arxiu	2
Auxiliar administratiu/va	1
Subalterns	3
Personal en pràctiques	5
Personal SMO	5